

4H

20

Vuosikertomus 2020
Suomen 4H-liitto

4H

Sisällysluettelo

Puheenjohtajalta 2

Vaikuttajanuoret panostivat someen ja paikallisuuteen 3

Toiminta-ajatus 3

Positiivista kasvua koko Suomeen – koronasta huolimatta 4

Kolme askelta työelämään 5

Teemakerhoissa kokataan, tuunataan ja tutkaillaan 6

Ruokakoulujen 2020 teemana oli kala 6

Koronan myötä 4H:ssä aloitettiin etätoiminta 7

Helppää arjen askareisiin – sovellus yhdistää palveluiden tarvisijat sekä paikalliset 4H-nuoret 8

Ysit töihin –hankkeessa mukana lähes 6000 nuorta – K-ryhmä mukana tukemassa nuorten työelämätaitoja 9

4H Business Lab laajeni Ouluun ja Rovaniemelle 10

Koronavuonna ennätysmäärä uusia 4H-yrittäjiä – tubettaja Arttu Lindeman yrittäjyyskampanjan kasvona 10

Yrittäjyysopintoja verkossa 11

Taimiteossa nuoret istuttivat 90 hehtaaria metsää 12

Metsä Group –yhteistyö hyödyttänyt Riina ja Hilja Markkola 12

Metsäpäivä tukee lasten ja nuorten metsäsuhteen rakentumista 13

4H-akatemiasta kaikenlaisia työelämätaitoja 14

Reilu Teko –säkkikeräyksessä ennätysvuosi 14

Hyönteishotelleja etäkerhoissa 15

Mobiilipeli kannustaa nuoria yrittäjyyteen 16

Satosankarit työllisti lähes 500 nuorta 16

Iloa luonnontuoteoppaista 17

4H-säätiö tukee nuorisotyötä 18

Vuoden 4H-yrittäjät valittiin kymmenettä kertaa 18

Vuoden 4H-kerho tulee Pielavedeltä 19

4H-säätiön hallintoneuvosto ja hallitus 19

Vuoden 2020 kohokohtia 20

Tuloslaskelma ja toiminnan tuotot 22

Suomen 4H-liiton taloudellinen vuosi 2020 23

Suomen 4H-liiton valtuuskunta ja hallitus 23

4H luo toivoa ja unelmia

Takanamme on toimintaamme merkittävästi haastanut koronaepidemi-avuos. Voimme kuitenkin todeta, että järjestömme on suoriutunut siitä erinomaisesti. Tämä osoittaa, että meillä on mukautumis- ja uudistumis-kykyä ottaa vastaan toimintaympäristön rajujakin muutoksia. Rajoituksista huolimatta olemme saaneet aikaan huikean määrän lasten ja nuorten toimintaa aina harrastuksista työllistymiseen ja 4H-yrittäjyyteen.

Kulunut vuosi oli myös laajasti 4H-kentän kautta suunnitellun uuden strategiamme – Kestävää kasvua tekemällä oppien, 2020–2022 – ensimmäinen vuosi. Tulikasteen sai strategiamme toimintasuunnitelman kolme menestystekijää:

1. Innostavat ihmiset ja laadukas toiminta johtaa menestykseen.
2. Toiminnastamme kiinnostuneiden kumppaneiden yhteistyö johtaa lasten ja nuorten hyvinvointiin.
3. Rakentamalla yhteistä positiivista tapaa viestiä ja toimia tuottaa myös vetovoimaisen 4H-järjestön.

Suomen 4H-liiton toimintasuunnitelma myös tuleville vuosille rakentuu yhteisesti sovitusta toimenpiteistä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi.

Ilolla totean, että strategian ensimmäinen vuosi on lähtenyt erinomaisesti toteuttamaan tavoitteitamme. Tämä on näkynyt positiivisena kasvukehityksenä erityisesti toimintamme ydinalueilla, jotka ovat: metsä, ruoka, kädentaidot ja alle 18-vuotiaiden työllistäminen sekä 4H-yrittäjyys.

Kaikkein tärkeintä on, että lapset löytävät mielekkään harrastuksen kautta oman juttunsa. Sen tuomat taidot ja kaverisuhteet kasvattavat lapsen sosiaalisia kykyjä, itsensä kehittämisen malleja, omien vahvuuksien löytämistä sekä kaverisuhteiden luomista. Nämä kaikki edistävät lapsen ja 4H-järjestössä myös nuorten uskoa omaan kykyihinsä ja tavoitteisiin sekä antavat heille unelmia ja toivoa omasta tulevaisuudestaan.

Kiitän edellä olevasta sekä tapahtumarikkaasta ja menestyskekkästä vuodesta jäsenistöämme, henkilöstöämme, kentän ja liiton johtoa, hallitusta sekä yhteistyökumppaneitamme. Yhteistyömme jatkuu.

Eero Suutari

Puheenjohtaja

Suomen 4H-liiton hallitus

Vaikuttajanuoret ovat 16–28-vuotiaita nuoria, jotka kehittävät 4H-järjestöä valtakunnallisesti ja paikallisesti.

Vaikuttajanuoret panostivat someen ja paikallisuuteen

Tervehdys vuoden 2020 Vaikuttajanuorista! Kun ajattelee vuotta 2020, niin ensimmäisenä tulee mieleen koronan aiheuttamat haasteet. Vaikuttajanuorten toiminta on ollut tähän asti pääasiassa tapahtumissa mukana oloa ja uusien toimintojen ja tapahtumien keksimistä sekä eri ihmisten näkemistä.

Koronan takia, kun melkein koko vuoden tapahtumat olivat jäissä, yhteistä toimintaa ei voitu saman muotoisena toteuttaa. Kuitenkin pystyimme onneksi tapaamaan Vaikuttajanuorten ryhmän kanssa kaksi kertaa liveinä. Kauden alussa ryhmän nimi muuttui Nuorisotoimikunnasta Vaikuttajanuoriksi, joka oli ehkä tämän kauden isoin juttu.

Toimintamme keskittyi sosiaaliseen mediaan ja teimme sisältöä 4H-liiton Instagram-tilille, sillä vanha Nuorisotoimikunnan aikainen tili lakkautettiin. Järjestimme esimerkiksi kilpailun sosiaalisessa mediassa sekä Muista toimihenkilöä -viikon toista kertaa.

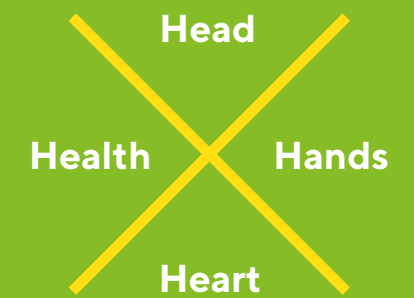
Vaikuttajanuorten toimintaan laajuutta ja vaikuttavuutta toi myös se, että moni porukan nuori on aktiivisesti mukana omassa yhdistyksessä ja sen toiminnassa. Meitä tarvittiinkin yhdistyksissä keksimään ja toteuttamaan uutta etätoimintaa, mikä oli hieno oppimiskokemus.

Minun lisäksi Vaikuttajanuorissa toimivat vuoden 2020 aikana Minna Kaunela Laitilan-Pyhärannan 4H-yhdistyksestä, Rasmus Korpela Sastamalan 4H-yhdistyksestä, Vilhelmiina Vierjoki Punkalaitumen 4H-yhdistyksestä, Anni Suonnansalo Posion 4H-yhdistyksestä, Elina Paloviita Muhoksen 4H-yhdistyksestä ja Oona Niemi Pielisen 4H-yhdistyksestä. Kiitos kanssavaikuttajilleni hyvästä yhteistyöstä!

Heini Korhonen

puheenjohtaja, Vaikuttajanuoret 2020

Kuopion 4H-yhdistys

Toiminta-ajatus

4H-harrastus tukee lapsen ja nuoren kasvua aktiiviseksi, suvaitseväiseksi, vastuulliseksi ja yritteliääksi. Lapsen ja nuoren kehitysvaiheet huomioon ottavassa toiminnassa opitaan itse tekemällä. 4H-kerhossa omaksutaan elämänhallintaa tukevia käytännön tietoja ja taitoja koulutetun ohjaajan tuella. Erilaiset kurssit syventävät nuoren osaamista. Toiminnassa saadaan valmiuksia aktiiviseen kansalaisuuteen, työelämään ja yrittäjyyteen.

Järjestöllinen päämäärä

4H on vahvaan paikalliseen toimintaan perustuva, yhtenäinen ja kehittyvä lasten ja nuorten elämänhallintaa ja yritteliäisyyttä tukeva valtakunnallinen kansalaisjärjestö ja johtava nuorisopalveluja tuottava järjestö.

4H-toimintaan osallistui vuonna 2020 lähes
120 000
lasta ja nuorta

Tilastojen kertomaa

Vuoden 2020 tilastot kertovat aktiivisesta ja monipuolisesta 4H-toiminnasta eri puolilla Suomea:

202
4H-yhdistystä

2 900
kerhoa

44 000
jäsentä

5 000
työllistettyä nuorta

3,6 m€
nuorille maksettuja palkkoja

1 600
4H-yrittäjää

2,0 m€
4H-yritysten liikevaihto

Positiivista kasvua koko Suomeen – koronasta huolimatta

4H-järjestöllä on kunnioitettava historia, jonka eri vaiheet ovat kuin itsenäisen Suomen eri murrosvaiheet. Järjestömme on perustettu turvaamaan lasten ja nuorten mahdollisuudet vaikuttaa konkreettisesti omaan elämäänsä ja tulevaisuuteensa. Päämääränä on osaava yksilö, joka kykenee elättämään itsensä joko yrittäjänä tai työntekijänä.

Tänä päivänä järjestöjen toimintaa peilataan entistä enemmän niiden kyvystä tehdä mahdollisimman vaikuttavaa sekä mitattavissa olevaa työtä. Vuosi 2020 oli varmasti monelle järjestölle todella haastava, koska koronapandemiasta johtuvat rajoitukset hankaloittivat toimintaa merkittävästi. On vaikea olla tehokas ja vaikuttava, kun toimintaan osoitetaan itsestä johtumattomia rajoitteita. Tämän vuoksi on selvää, että myös 4H-järjestön toimintalukuja vuodelta 2020 tulee peilata poikkeusvuoden aiheuttamien haasteiden kautta.

Voimme kuitenkin olla jälleen todella ylpeitä järjestömme kyvystä mukautua vallitsevaan tilanteeseen. Kykenimme ottamaan hyvin joustavasti etäkerhot osaksi toimintaa, millä varmistimme lapsille uudenlaisen tavan harrastaa 4H:ssa, kun kasvokkain tapahtuva toiminta ei ollut mahdollista. Saimme myös paljon lapsia ja nuoria mukaan niin Taimiteko- kuin Satosan-karit-toimintaan. Ilahduttavaa oli sekin, että saimme kuluneena vuonna kymmeniä uusia kumppaneita, mistä lämmin kiitos heille.

Luvut puhukoot puolestaan. 4H:ssa tehdään vaikuttavaa yrittäjyys- ja työelämäkasvatusta; 3,6 miljoonaa euroa maksettuja palkkoja ja yli 5 000 työllistettyä nuorta ovat poikkeusvuonna loistava suoritus. Yrittäjyyden merkitys korostuu koronan jälkeen, minkä vuoksi koko yhteiskunnan kannalta voidaan olla tyytyväisiä 4H-yrittäjien kaikkien aikojen ennätyksestä. Nuoret ovat löytäneet omakseen 4H-yrittäjyyden, mistä kertoo ennätyslinen 850 uuden 4H-yrityksen ja yhteensä 1 600 4H-yrittäjän määrä sekä liki 2 miljoonan euron yhteenlaskettu liikevaihto.

Lapset ja nuoret ovat kärsineet koronasta kaikkein eniten. Koronapandemian jälkeen pitää kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten palautamme lapsille ja nuorille taas tulevaisuuskon. 4H on valmis kantamaan oman kortensa kekoon. Uskon myös, että päättäjät arvostavat järjestömme vaikuttavuutta, joka ei horjunut edes poikkeusoloissa. Voidaan sanoa, että koronasta huolimatta pystyimme luomaan positiivista kasvua koko Suomeen, mitä me kaikki suomalaiset kaipaamme myös tulevaisuudessa.

Tomi Alakoski
Toimitusjohtaja
Suomen 4H-liitto

Kolme askelta työelämään

Yrittäjyyskasvatuksemme perustana ovat 4H:n kansainväliset arvot: **Head, Hands, Heart ja Health sekä tekemällä oppimisen käytännönläheinen toimintamenetelmä.**

1.

4H-kerhot ja TOP-tehtäväpankki

4H-kerhot ovat ryhmätoiminnan tärkein muoto. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia. Leirit, kilpailut ja kouluyhteistyö täydentävät kerhotoimintaa. TOP-tehtäväsvuosto on kerhonojajaille ja ammattikasvattajille suunnattu, myös lapsille avoin tehtäväpankki. 4H:ssa lapset oppivat tekemällä. TOP tulee sanoista Tekemällä Oppii Parhaiten.

2.

4H-akatemia

4H-akatemia on monipuolinen tekemisen ja oppimisen ympäristö 13 – 28-vuotiaalle. Se on osaamisen näkyväksi tekemistä, opintopisteitä ja osaamismerkkejä. Akatemia on hyödyllisiä työelämätaitoja, yrittäjyyttä, kansainvälisyyttä, omia projekteja ja tekoja oman elinpiirin, luonnon, ympäristön ja muiden ihmisten hyväksi, vapaaehtoisuutta ja vaikuttamista.

3.

4H-työpaikka ja 4H-yritys

4H:n kautta jo yli 13-vuotias voi saada ensimmäisen työkokemuksen ja päästä kokeilemaan yrittäjyyttä ohjatusti. Yhdistykset valmentavat nuoria työtehtäviin ja työllistävät nuoria vastuullisesti.

Teemakerhoissa kokataan, tuunataan ja tutkaillaan

4H-teemakerho on lasten ohjattua pienryhmätoimintaa. Teemakerho keskittyy yhteen aihepiiriin Safkasankarit-, Kädentaitajat- tai Metsäsalapoliisit-brändien alla. Kerhon toteutuksessa hyödynnetään teemakerhon ohjaajan materiaalia.

Safkasankarit-teemakerhon tavoite on herättää kiinnostus ruoanvalmistusta ja yrittäjyyttä kohtaan. Parhaiten kerho soveltuu alakoulun 3.–6.-luokkalaistille. Vuonna 2020 tuotettiin kaksi uutta teemakerhon ohjaajan opasta: Safkasankarit kattaa maailman ja Safkasankarit herkkuyrittäjinä. Ensiksi mainittua teemaa tukee myös 13 ruokaan liittyvää YouTube-videota.

Kädentaitajat-kerhoissa painottuu kestävä elämäntavan mukainen ajattelu. Kerhoissa opitaan käsityön vaiheita ideoinnista, työvaiheiden dokumentoinnista, suunnittelusta ja toteuttamisesta aina lopputuotteiden käyttöön. Parhaiten kerho soveltuu alakoulun 3.–6.-luokkalaistille. Vuonna 2020 tuotettiin ohjaajan opas Kädentaitajat tuunaavat ja kolme käsityöohjeisiin liittyvää YouTube-videota.

Metsäsalapoliisit-kerhoissa lapset innostuvat metsäluonnosta ja metsän mahdollisuuksista. Kerhossa opitaan itse tehden, leikkien, tutkien ja kokeillen. Tekemällä oppiminen suomalaisen metsän äärellä vahvistaa lapsen metsäsuhdetta. Vuonna 2020 julkaistiin uusi Metsäsalapoliisit tutkivat luontoa -teema ohjaajalle ja lapselle tarkoitettuine materiaaleineen.

Ruokakoulujen 2020 teemana oli kala

Ruokakoulu on valtakunnallinen päiväleirin toimintamalli ja suunnattu 8–12-vuotiaille tytöille ja pojille. Ruokakoulu toteutetaan 4–5 päivän mittaisena.

Jokaiseen leiripäivään kuuluu lasten itsensä valmistama lounas ja välipala, liikuntaa sekä oppimistuokioita hyvän ravitsemuksen ja liikunnan merkityksestä. Lisäksi leirin ohjelmaan kuuluu maatilavierailu sekä tervetuliaisaamiainen ja päätösillallinen, joille myös lasten vanhemmat ovat tervetulleita.

COVID19-epidemia vaikutti myös Ruokakoulujen järjestämiseen. Suunnitellusta suomenkielisestä 24:stä Ruokakoulusta pystyttiin toteuttamaan 20, osin pienennetyillä ryhmäkoilla. Maatilavierailu ei ollut epidemiatilanteen takia kaikkialla mahdollista. Poikkeusvuonna maatilavierailuja kor-

vattiin tai vaihtoehtoisia toimintamutoja täydennettiin vuoden teemaan, kalaan, liittyvillä asioilla. Ruokakoulun kumppani vuonna 2020 oli Pro Kala ry.

Tampereen talouskoulun myöntämän avustuksen myötä Ruokakoulua uudistettiin sekä visuaalisesti että sisällöllisesti. Uudessa graafisessa ohjeistuksessa täsmennettiin värien, fontin ja logon käyttöä sekä ohjeistettiin valokuvauksesta. Ruokakouluilla on jatkossa käytössä graafisen uudistuksen mukaiset t-paidat sekä valokuvia viestinnällisiin tarpeisiin. Avustuksella toteutettiin myös uusi käytännönläheisempi ohjaajan opas sekä esite.

Koronan myötä 4H:ssa aloitettiin etätoiminta

Suomen 4H-liitto reagoi COVID19-epidemiaan vuonna 2020 vaihtuvien tilanteiden vaatimalla tavalla. Aiheeseen liittyvissä infoissa ja uutisissa selkeytettiin vallitsevaa tilannetta ja rakennettiin yhteisiä toimintatapoja koko järjestölle. Yleisiä ohjeistuksia täsmennettiin 4H-toimintaan sopiviksi toimintaohjeiksi.

Yhdistysten viestintää tuettiin liitosta valmiilla aineistoilla, kuten vanhemmille lähetettävällä kirjeellä turvallisuudesta ja etätoiminnan tavoista.

Ryhmätoiminta siirtyi etätoimintaan Suomen hallituksen suosituksesta 13.3.2020. Kouluissa ja koulujen kanssa tapahtuva yhteistyö keskeytettiin viikkoa myöhemmin. Kasvokkain tapahtuvan, ryhmämuotoisen 4H-kerho- ja tapahtumatoiminnan tauko kesti kevätkauden 2020 loppuun.

Korona hellitti kesällä ja yhdistykset järjestivät kesäleirejä ja Ruokakouluja paikalliset olosuhteet huomioiden, usein pienennetyillä ryhmäkoilla.

Koronatilanteen eriytyessä eri puolilla Suomea korostettiin sitä, että 4H-yhdistykset noudattavat ensisijaisesti paikallisia viranomaissuosituksia. Yhdistykset järjestivät sekä lähi- että etätoimintaa. Kerhoissa käytettiin muun muassa Whatsappia, YouTubea, Facebookia, Teamsiä, Google Meetiä ja Zoomia.

4H-yhdistykset pystyivät vastaamaan COVID19-luomaan haasteeseen hyvin. Kerhojen määrä kasvoi parilla sadalla etätoiminnan ansiosta. Kerhokäyntien määrä kuitenkin tippui huimat 70 000.

Helppiä arjen askareisiin – sovellus yhdistää palveluiden tarvit-sijat sekä paikalliset 4H-nuoret

4H-järjestöön kehitettiin oma digitaalinen Helppi-sovellus nuorten työpalvelun yhtenäistämiseksi. Toiminnan kehittäminen aloitettiin jo vuonna 2019 ja kesäkuun lopussa 2020 se valmistui pilotoitavaksi. Mukana oli 26 4H-yhdistystä luomassa toimintamallia kaikkien 4H-yhdistysten käyttöön. Kehittämistä rahoitti Yksityisyrittäjien säätiö.

Helppi helpottaa 4H-yhdistyksiä organisoimaan nuorten tekemiä työkeikkoja, koska asiakastilaukset tulevat suoraan sovelluksen kautta. Helppi auttaa vähentämään myös paperiasioiden hoitamista.

Helppi-sovellukseen luotiin 4H:n oma visuaalinen ilme ja järjestö pääsi myös vaikuttamaan sen toimintoihin, jotta sovellus palvelisi yhdistysten tarpeita mahdollisimman hyvin.

Digitalisoinnin myötä haluttiin kuitenkin säilyttää 4H-yhdistysten vastuullisen työnantajan rooli. Nuoret

rekrytoidaan 4H-yhdistysten palvelukseen, heidät koulutetaan työpalvelutehtäviin ja vasta sen jälkeen heidät lisätään Helppiin palvelujen tuottajiksi.

Työnantajana 4H pääsee seuraamaan nuoren ja asiakkaan välillä käytävää chat-keskustelua, mikä tukee työsuojelunäkökulmaa. Lisäksi työpalvelun palvelukokonaisuudet ovat Helpin myötä valtakunnallisesti tuotteistettu ja hinnat ovat yhtenäisiä.

Digitalisoinnin tavoitteena on lisätä nuorten työpalvelutoimintaa, saada nuorille lisää työpaikkoja ja keikkoja sekä mahdollistaa myös 4H-yrittäjien palvelujen myynti Helpin kautta. Helpin myötä 4H:n työnantajabrändi tavoittaa paikallisesti ne asiakasryhmät, jotka käyttävät arjessa älypuhelinta. Myös ikäihmiset on huomioitu, sillä työtilaukset voi hoitaa entiseen malliin ja 4H siirtää ne edelleen Helpin kautta nuorille.

4H:n työllistämistoimintaan luetaan kaikki 15–29-vuotiaiden nuorten työllistäminen. Yleensä se on ulkopuolisille tahoille tapahtuvaa palvelun myyntiä, josta korvaus tulee tunti-laskutuksena. Työpalvelu voi olla esimerkiksi pihapalvelu- ja siivoustyötä, dogsitter-toimintaa, digi- ja kauppa-apua, lastenhoidtoa ja paljon muuta.

Koronavuosi näkyi työllistämistoiminnan volyymeissa, mutta silti 4H:n kautta työllistyi yli 5000 nuorta ja 4H-yhdistykset maksoivat heille palkkoja yhteensä yli 3,6 miljoonaa euroa.

Ysit töihin –hankkeessa mukana lähes 6000 nuorta – K-ryhmä mukana tukemassa nuorten työelämätaitoja

4H:n Ysit töihin -toiminnassa pyritään saamaan kaikki peruskoulun päättävät nuoret töihin. Vuonna 2020 hanke kattoi 9.-luokkalaisten lähes 40 kunnan alueella pääasiassa Keski-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. Lisäksi mukana ovat Rovaniemi, Oulu, Hämeenlinna ja Tuusula. Hanketta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Hankkeessa 4H-yhdistykset, kunnat, koulut ja paikalliset yritykset tekevät yhteistyötä. 4H-yhdistykset toteuttavat 9.-luokkalaisten lukuvuoden aikana 4H:n Ajokortti työelämään -koulutuksen, jossa nuoret saavat opetusta ja valmennusta työelämän pelisäännöistä. 4H-yhdistykset tukevat lisäksi nuoria kesätyöpaikkojen saamisessa.

Mukana olleista 6000 nuoresta koulutuksen kävi 53 % eli yli 3 000 ysiluokkalaista. Noin 45 % eli lähes 2 800 nuorta sai kesätyöpaikan tai työllisti itsensä yrittäjänä, poikkeustilanteesta huolimatta.

Kunnat ja yritykset ovat tärkeitä työllistäjiä ja työllistämisen tukijoita. Yhä useampi kunta edesauttaa nuoria kesätöihin erilaisten kesätyö- ja yrityssetelien avulla. Yritykset voivat palkata nuoren töihin myös 4H:n kautta.

Vuonna 2020 yksi tärkeimpiä yritysysteistyötahoja Ysit töihin -toiminnassa oli K-ryhmä. Yhteistyömalli tähtää konkreettisella tavalla nuorten työllistymiseen. Paikalliset 4H-yhdistykset kouluttavat yhdessä K-kauppiaiden kanssa nuoret työelämän pelisääntöihin. Samalla K-kauppiat tutustuvat alueen yhdeksäsluokkalaisiin ja pääsevät kertomaan kesätyöpaikoista K-kaupassa.

”Nuorten työelämävalmiuksien edistäminen on meidän yhteinen intressi. Lisäksi K-kauppojamme yhdistää 4H-järjestön paikallisyhdistysten kanssa vahva toimijuus paikallisella tasolla aivan pienimpiä kuntia myöten. Ysit töihin -malli tarjoaa meille erinomaisen mahdollisuuden olla mukana tukemassa nuoria heidän urapolkujensa alussa”, kertoo K-ryhmän rekrytoinneista vastaava Visa Myllyntaus.

4H:n tavoitteena on tehdä Ysit töihin -toiminnasta pysyvä valtakunnallinen toimintamalli. Järjestön unelmana on, että jokainen 9.-luokan päättävä nuori saa vähintään kahden viikon työkokemuksen tai työllistää itsensä 4H-yrittäjänä. Nuorten kokemukset ja palautteet ovat olleet rohkaisevia.

”Parasta oli, että sain toimia itsenäisesti, mutta en ollut yksin. Pystyin tarvittaessa pyytää apua. Opin työssäni rohkeammaksi ja vastuullisemmaksi”, kertoi Ysit töihin -hankkeen kautta kesällä 2020 työllistynyt 15-vuotias Aino.

4H Business Lab laajeni Ouluun ja Rovaniemelle

4H Business Lab on oppimisen ja tiedonvälityksen tila 4H-yrittäjille, paikka kokoontumiseen ja verkostoitumiseen. Tilassa on digitaaliset työvälineet. Nuoret 4H-yrittäjät voivat varata tilaa omiin tarpeisiinsa.

4H Business Labeja on avattu Helsinkiin ja Seinäjoelle. Vuonna 2020 toiminta laajeni myös Ouluun ja Rovaniemelle.

Oulun 4H Business Lab sijaitsee kaupungin keskustassa BusinessAsemalla. 4H Business Lab on alueen 4H-yrittäjien kokoontumispaikka, jossa nuoret voivat kehittää yritysideoita ja verkostoitua.

Business Lab Lappi on poikkeuksellinen Business Lab, sillä se kattaa koko Lapin alueen. Lapin 4H Business Labissa järjestettiin teemailtoja etäyhteyksien kautta, jolloin kaikki halukkaat 4H-yrittäjät Lapin alueella pääsivät osallistumaan iltoihin ja saamaan tietoutta 4H-yrittäjyydestä. Business Lab Lappi sijaitsee Monden tiloissa Rovaniemellä.

Vuonna 2020 4H Business Labien koulutuksiin osallistui 220 nuorta, uusia yrityksiä on perustettu koulutuksen jälkeen 120. Business Labeissa on tavoitettu lisäksi suuri joukko nuoria muissa yhteyksissä. Niissä on toteutettu nuorten verkostotapaamisia, tapahtumia ja videokuvauksia sekä livestriimauksia. Tärkeä osa 4H Business Lab -toimintaa on nuorille tarjottu henkilökohtainen yrittäjyyteen liittyvä neuvonta.

Vuonna 2021 toiminta laajenee valtakunnalliseksi muun muassa liikkuvan 4H Business Labin muodossa.

Koronavuonna ennätysmäärä uusia 4H-yrittäjiä – tubettaja Arttu Lindeman yrittäjyyskampanjan kasvona

Korona iski pahasti nuorten työllistymismahdollisuuksiin viime kesänä. 4H-järjestön toimintatilastot kuitenkin osoittavat, että vuonna 2020 perustettiin ennätysmäärä uusia 4H-yrityksiä ympäri Suomen. Uusia 4H-yrityksiä on perustettu noin 850, joka on noin puolet enemmän kuin edellisellä vuonna. 4H-yritysten kokonaismäärä on myös hyvässä nousussa. 4H-yrittäjiä oli vuonna 2020 yli 1600 ympäri Suomea.

Kasvu näkyy myös 4H-yritysten rahaliikenteessä. 4H-yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 2 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa noin 12 % prosentin kasvua. Keskimääräinen liikevaihto 4H-yrittäjää kohden oli noin 1240 euroa.

4H toteutti nuorten kesätyöllistymisen tueksi yhteistyössä tubettaja ja artisti Arttu Lindemanin kanssa kampanjan, jonka tavoitteena oli tarjota nuorille vaihtoehtoa perustaa oma 4H-yritys kesätyönä.

Kampanja käynnistyi kesäkuun alussa. Arttu tuotti kampanjaa varten YouTube-videon sekä kahtena eri päivänä Instagram-postauksen ja Instagram Storyja. Ensimmäisissä

Instagram-julkaisuissa Arttu kertoi 4H-yrittäjyydestä ja ohjasi ottamaan yhteyttä oman paikkakunnan 4H-yhdistykseen. Arttu kertoi myös, kuinka 4H-yhdistys auttaa nuoria eteenpäin oman yrityksen perustamisessa. YouTube-videollaan Arttu kertoi omia kokemuksiaan ja muistojaan aikaisemmista kesätyöpaikoistaan sekä haastatteli 4H-yrittäjää. Lisäksi Arttu kertoi sisällöissään vinkkejä yrittäjyyteen.

Kampanja tavoitti kymmeniätuhansia nuoria ja yhteydenottoja tuli satoja. Ensimmäisen kolmen viikon aikana YouTube-video keräsi 32 120 näytökertaa ja positiivisia kommentteja. Instagram-postaukset tavoittivat yhteensä yli 78 000 ihmistä. Instagram Storyissa Arttu tavoitti kaiken kaikkiaan yli 15 000 ihmistä. Noin 50 % tavoitetuista nuorista oli 18–24-vuotiaita ja reilu 10 % 13–17-vuotiaita. Myös 4H teki Artun julkaisuista omilla somekanavilla repostaukset, jotka saivat yhteensä lähes 3000 näytökertaa. Tämä osoittaa sen, että vaikuttajan omilta kanavilta toteutettu markkinointi tavoittaa laajalti nuoret valitussa kohderyhmässä.

Yrittäjyysopintoja verkossa

4H tarjoaa nuorille ilmaisia yrittäjyyskoulutuksia, joita järjestävät paikalliset 4H-yhdistykset. Vuonna 2020 koulutusmahdollisuudet laajenivat verkkoon, jossa nuoret voivat opiskella itsenäisesti yrittäjyyteen liittyviä asioita.

Koulutus on yhden opintopisteen laajuinen ja suunnattu yli 15-vuotiaille. Nuori voi aloittaa verkkokoulutuksen koska haluaa, sillä koulutus on avoinna ympäri vuorokauden. Verkkokoulutus sopii nuorille, jotka haluavat päästä heti oppimaan 4H-yrittäjyydestä ja päästä nopeasti kehittämään omaa yritysideaansa.

Verkkokoulutus on tavoittanut jo monet nuoret ja palaute on ollut hyvää.

”Koulutuksen pituus oli sopiva, videot kivoja ja perustin oman 4H-yrityksen koulutuksen jälkeen”
– Ella, 17 vuotta.

Verkkokoulutuksen tavoitteena on:

- Osallistuja osaa tunnistaa omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet ja hyödyntää niitä yritysideaassaan
- Osallistuja osaa suunnitella kannattavaa yritystoimintaa
- Osallistuja osaa perustaa 4H-yrityksen
- Verkkokoulutuksesta saa tietoa paikallisesta 4H-yhdistyksestä sekä 4H-akatemian verkkosivuilta.

Kuva: Henri Korpi

Taimiteossa nuoret istuttivat 90 hehtaaria metsää

4H:n Taimiteko-toimintamallissa istutettiin kesäkuussa 2020 yli 180 000 taimea ja työllistettiin reilut 200 nuorta. Taimet istutettiin pääasiassa Vapo Oy:n 80-vuotisjuhlavuoden kunniaksi Suomen 4H-liitolle lahjoittamille maa-alueille ympäri Suomea.

Taimiteolla on kymmeniä yhteistyökumppaneita, muun muassa yrityksiä, liittoja ja säätiöitä, ja heillä jokaisella on ollut oma kompensaatitavoitteenensa. Kaikille tärkeää on ollut myös se, että taimien istuttamisessa työllistyvät alle 18-vuotiaat nuoret.

4H halusi turvata Taimiteko-toimintamallin jatkuvuuden myös tulevaisuudessa, joten Suomen 4H-liitto osti elokuussa Vapo Oy:ltä turvetuotannosta poistuneita maa-alueita yhteensä 309 hehtaaria.

Maa-alueet sijaitsevat Virroilla, Kuortaneella, Teuvalla, Ähtäriässä, Kiuruvedellä ja Utajärvellä. Liiton tavoitteena on metsittää nämä maa-alueet vuoteen 2024 mennessä. Taimien istutuksesta vastaavat kunkin alueen 4H-paikallisyhdistysten kouluttamat nuoret.

Syksyllä 2020 tapahtui paljon muutakin Taimiteko-toiminnassa. Tasavallan presidentti Sauli Niinistö lupautui Taimiteon valtakunnalliseksi suojelijaksi. Tämän lisäksi 4H avasi Taimiteon verkkosivuille Taimikaupan, mikä mahdollistaa sen, että kuka tahansa voi tehdä tulevaisuudessa Taimitekoja.

Jatkossa myös siis yksityishenkilöt voivat lahjoittaa puun taimia ja siten tukea nuorten työllistymistä sekä hyvittää omaa hiilijalanjälkeään Taimikaupassa.

Metsä Group -yhteistyö hyödyttänyt Riina ja Hilja Markkolaa

4H ja metsäteollisuuskonserni Metsä Group ovat vuosien ajan yhteistyössä tutustuttaneet nuoria metsäelinkeinoon sekä metsän tarjoamiin työllistymismahdollisuuksiin.

Metsä on tuttu ja rakas paikka Riina ja Hilja Markkolalle, jotka ovat paitsi äiti ja tytär, myös pitkän linjan 4H:laisia. Äiti Riina on työskennellyt yli 22 vuotta 4H-järjestössä ja toimii parhaillaan toiminnanjohtajana Pirkkalan-Lempäälän ja Vesilahden-Tottijärven 4H-yhdistyksissä. Tytär Hilja tekee metsänhoitotöitä 4H-yrittäjänä sekä tilauspalvelun kautta. Molemmat tulivat mukaan 4H-toimintaan jo pieninä lapsina kerhotoiminnan kautta.

4H-yhdistyksen toiminnanjohtajan työpäiviin kuuluu Riinan mukaan paljon hallinnollisia töitä, sillä yhdistyksessä työllistetään useita nuoria ja aikuisia. Lapset ja nuoret on helppo saada toimintaan mukaan, kun aiheet ovat kivoja: kokkailua Saffasankareissa, keppihevosiä, liikuntaa ja luontoa,

työllistymistä. Riinan johtamassa yhdistyksessä tehdään myös metsäistä yhteistyötä Metsä Groupin kanssa.

”Meillä on käytössä Metsä Groupin tuella hankittu raivaussaha ja sitä on käytetty nuorten työvälineenä kesäduuneissa. Lisäksi raivaussahaa on lainattu metsätöitä tekeville 4H-yrittäjille. Ennen koronaa pääsimme myös tutustumaan erittäin mielenkiintoisiin kohteisiin. Vierailimme alueemme 9.-luokkalaisten kanssa Metsä Groupin sahalla ja pehmopaperituotantolaitoksella Mänttä-Vilppulassa ja sekä kartonkitehtaalla Kyröskoskella.”

Riina Markkolan mukaan nuorten kiinnostus metsäalaa kohtaan on yllättävän suurta ja yhteistyö Metsä Groupin kanssa tukeekin hyvin paikallista nuorisotyötä.

”Tuotantolaitosvierailut ovat olleet nuorille mieluisia kokemuksia, ja sitä kautta on metsä saanut uutta merkitystä – metsäalaa kuitenkin työllistää mitä erilaisimpiin töihin. Osa nuorista on ollut hyvinkin kiinnostuneita ja ovat suuntautuneet metsäalalle ja perustaneet omia 4H-yrityksiä tarjoamaan palveluita. Meidän yhdistyksessämme on myös kesällä tarjolla aina silloin tällöin erilaisia raivauskohteita nuorille.”

Hiljan matka 4H-kerholaudesta koulutusten kautta kerhohohjajaksi ja siitä vielä 4H-yrittäjäksi on vienyt hänet metsähommiin.

”Teen 4H-yrittäjänä sekä tilauspalvelun kautta metsänhoitotöitä ja käytän niissä Metsä Groupin tuella hankittua raivaussahaa. Olen päässyt 4H:ssa tekemään laidasta laitaan erilaisia töitä, mutta pääasiassa kerhohohjausta, metsätöitä sekä viherrakennustöitä.”

Hiljan mielestä 4H-harrastus antaa nuorelle mahdollisuuden oppia uusia asioita metsästä ja luonnosta.

”Olen opiskellut metsäalan perustutkinnon ja 4H:ssa on aina ollut metsä ja luonto hyvin lähellä. Raivaustöissä on mukava nähdä oma kädenjälki ja kuvion valmistuttua fiilis on aina hyvä. Jokainen työpäivä on erilainen, metsä on aina erilainen. On risukkoa ja pusikkoa ja kaikista tulee työn edetessä hyvä metsikkö.”

Metsäpäivä tukee lasten ja nuorten metsäsuhteen rakentumista

Metsäpäivä antaa lapselle ja nuorelle ajantasaisista oikeaa tietoa metsän kestävästä käytöstä ymmärtämi-seksi yhteiskunnan, ihmisen ja luonnon näkökulmista. Tekemällä oppiminen suomalaisessa metsässä tukee lapsen ja nuoren henkilökohtaisen metsäsuhteen rakentumista.

Koulussa tehtävää metsä- ja luonto-opetusta tuetaan 4H-metsätiimien järjestämien metsäpäivien avulla asiantuntevasti ja laadukkaasti. Metsätiimeihin kuuluu laajasti metsä- ja luontoalan toimijoita.

Metsäpäivässä toimitaan aidossa ympäristössä kohdaten. COVID19-epidemia vaikutti myös koulu-ajalla tapahtuvaan lasten ja nuorten kohtaamiseen metsäpäivissä. Toiminta painottui syksyyn 2020, jolloin metsäpäiviä voitiin toteuttaa turvallisesti.

15 000 lasta ja nuorta osallistui 4H-yhdistysten ja 4H-metsätiimien järjestämiin, yhteensä noin 300 metsäpäivään vuonna 2020. Metsäpäivistä 2/3 järjestettiin alakoululaisille ja 1/3 yläkoululaisille sekä toisen asteen opiskelijoille.

Metsäpäiviä toteutettiin koulujen lähimetsissä sekä lähimetsää kauempana. Suomen Metsäsäätiö rahoitti 139 metsäpäivän toteutusta linja-autokuljetusten osalta vuonna 2020 yhteensä 48 400 eurolla.

4H-järjestön tavoitteena on, että jokainen suomalainen lapsi ja nuori pääsee osallistumaan metsätöimintaan jossain vaiheessa peruskoulua.

4H-akatemista kaikenlaisia työelämätaitoja

4H-harrastus on monipuolinen työelämätaitojen oppimisympäristö. Toiminnassamme nuoret kerryttävät kokemusta ja osaamista muun muassa ohjaamisesta, yrittäjyydestä, metsäasioista, vaikuttamisesta ja projekteista. 4H-akademia auttaa nuoria tekemään osaamisensa näkyväksi.

4H-akademia kokoaa yhteen työelämä- ja yrittäjyystaitojen sisältöjä ja mahdollisuuksia. Nuoret voivat osallistua pedagogisesti suunniteltuihin koulutuksiin, joista saa Opintokeskus Siviksen myöntämän opin-
topisteytetyn todistuksen. Todistuksia ja digitaalisia osaamismerkkejä voi saada myös tekemällä oppimisen kokonaisuuksista kuten 4H-yrittäjänä tai 4H-kerhonohjaajana toimimisesta.

Bio- ja kiertotalous on mukana 4H-akatemian sisällöissä läpileikkaavana teemana. Näitä sisältöjä kehitimme opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahoituksella. Bio- ja kiertotalous 4H-akatemiasa -hankkeen aikana edistimme toisen asteen opiskelijoiden tietoja, osaamista ja innostusta bio- ja kiertotalouteen liittyen. Hankkeen toteutusaikana 2018–2020 tavoitimme yhteensä 1590 nuorta. He tutustuivat bio- ja kiertotalouteen tutustumisretkillä ja koulutuksissa. Hanke huipentui päätöswebinaariin, jonka tähtipuhujaksi kutsuimme futuristi Perttu Pölösen. Webinaarissa esiintyivät myös muun muassa 4H-yrittäjä Iiris Ryske, Petri Takala Hämeenlinnan Seudun 4H-yhdistyksestä ja valtiosihteeri Kimmo Tiilikainen.

Reilu Teko -säkikeräyksessä ennätysvuosi

Vuoden 2020 Reilu Teossa kerättiin 779 000 kiloa maatalouden lannoite- ja siemensäkkejä, mikä on yli 100 000 kiloa enemmän kuin edellisenä vuonna. Se on myös Reilu Teko -keräyshistorian suurin määrä.

Kaikki suomalaisilta maatiloilta kerätty muovi menee jatkokäsittelyn kautta uusiokäyttöön. Muovi esikäsittellään Lassila & Tikanojan laitoksella Suomessa, mistä se lähetetään Baltiaan uusiokäyttöön. Keräysmuovista valmistetaan esimerkiksi vannenauhaa saha- ja rakennusteollisuuteen.

Yara Suomen ja Suomen 4H-liiton koordinoimaan Reilu Tekoon osallistui 140 suomenkielistä 4H-yhdistystä eri puolilla Suomea, ja 14 Finlands svenska 4H:n yhdistystä. Keräyspisteitä oli yhteensä 240, eli monella yhdistyksellä oli useampi kuin yksi keräyspiste.

”Reilu Teko -säkikeräys on ollut kiertotalouden todellinen edelläkävijä. Muovia on kerätty viiden vuosikymmenen aikana lähes 40 miljoona kiloa. Tämän vuoden kaikkien aikojen

suurimmasta määrästä olen erittäin ylpeä ja se luo uskoa, että tämä tärkeä ympäristötyö tulee varmasti jatkumaan tulevinakin vuosina”, Reilu Teon pitkäaikainen suojelija, maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio kommentoi.

Säkikeräyksen vuoden 2020 tuotto 160 485 euroa käytetään keräykseen osallistuneiden nuorten palkkoihin ja 4H-nuorisotyön tukemiseen. Yhteensä Reilu Teon kautta työllistyi 141 nuorta vuonna 2020.

Yara palkitsee joka vuosi 4H-yhdistyksiä Reilu Teko -keräyksen yhteydessä. Palkintokategorioina ovat olleet suurin nousija sekä vuoden tulokas. Vuonna 2020 uutena kategoriana lanseerattiin vuoden työllistäjä.

Siilinjärven 4H-yhdistys sai kunniainnoksen tultuaan uutena keräyspaikkana mukaan toimintaan. Toisen kunniamaininnan sai Lemin 4H-yhdistys, joka moninkertaisti keräysmääränsä 50 000 kiloon. Vuoden työllistäjänä palkittiin Östnylands 4H, joka työllisti Reilu Teon kautta 4 nuorta ja maksoi heille 1200 euroa palkkaa. Kaikki kolme yhdistystä palkittiin 500 euron lahjashekillä.

Säkikeräyksessä ovat mukana Suomen 4H-liitto, Finlands svenska 4H, paikalliset 4H-yhdistykset ja Yara Suomi Oy. Keräykseen osallistuvat myös Hankkija Oy, Lantmännen Agro Oy, Tilasiemen Oy, Peltosiemen Oy ja Lassila & Tikanoja.

Hyönteishotelleja etäkerhoissa

4H-järjestö oli mukana maa- ja metsätalousministeriön lanseeraamassa Hyönteishotellit2020-kampanjassa, jossa kannustettiin suomalaisia pystyttämään hyönteishotelleja omistamilleen pihoihin, parvekkeille ja poluille. Kampanja oli osa YK:n kansainvälistä kasvinterveysvuotta, ja sen taustalla on huoli maailmanlaajuisesta hyönteiskadosta: ilman sopivia majoipaikkoja koloissa pesivät pölyttäjät eivät selviydy eivätkä lisäänty, jolloin ruokakasvit katoavat.

Kuten linnuille tehdään pönttöjä, voi päiväperhosille, erakkomehiläisille ja muille pihan hyönteisille perustaa hyönteishotellin vaikkapa maitopurkkiin helposti askarrellen. 4H:ssa monet paikalliset 4H-yhdistykset ympäri Suomen ottivat hyönteishotellin rakentamisen yhdeksi teemaksi kevään 2020 etäkerhotoiminnassa.

Hyönteishotellin rakentaminen on helppoa ja hauskaa tekemistä kerholaiselle vaikkapa yhdessä perheen kanssa viikonloppuna. Muun muassa Tuusulan 4H-yhdistyksessä hyönteishotellitehtävä yhdistettiin osaksi etäkerhon Metsäsalapoliisit-teemaa, jossa tutkitaan luonnon ja metsän tapahtumia. Kun hyönteishotelli oli rakennettu ja ripustettu sopivaan paikkaan, metsäsalapoliiseina toimivat lapset jäivät jännittyneinä tutkimaan, tuliko hotelliin asukkaita kevään ja kesän aikana.

Mobiilipeli kannustaa nuoria yrittäjyyteen

Yritystä pelissä -hankkeessa kehitettiin Cash n' Jeti -mobiilipeli, jonka tarkoituksena on innostaa nuoria yrittäjyyden pariin pelin kautta. Peli on julkaistu Google Play -sovelluskaupassa, ja se on ladattavissa älypuhelimille. Peli on hauska tapa opetella yrittäjyyttä ja saada vinkkejä 4H-yrittäjänä toimimiseen.

Cash n' Jeti -mobiilipelissä nuori oppii 4H-yrittäjyydestä innostavalla tavalla. Pelaaja suorittaa pelin sisällä minipelejä, joiden pohjana on käytetty 4H-yrittäjän työkirjan tehtäviä. Kun pelaaja on pelannut minipelit läpi, hän saa niiden vastaukset suoraan 4H-yrityksen Business Model Canvas -lomakkeelle, josta on hyötyä oman yrityksen perustamisessa.

Pelissä seikkailee Bud Jeti sekä hänen vastapelu-rinsa Sir Winston Cashwell. Bud Jeti edustaa uudenlaista nuorta yrittäjyyttä, Sir Winston Cashwell taas edustaa karikatyyristä vanhanaikaista käsitystä yrittäjyydestä. Asetelmalla on tarkoitus murtaa ennakkokäsityksiä yrittäjyydestä ja auttaa nuoria ymmärtämään, että he voivat olla sellaisia yrittäjiä kuin haluavat.

Peli on suunnattu kaikille yrittäjyydestä kiinnostuneille nuorille. Peli on toteutettu joustavasti niin, että mobiilipeliä ei ole pakko ladata puhelimelle, vaan minipelit voi suorittaa myös cashnjeti.fi-sivustolla.

4H toteutti Yritystä pelissä -hankkeen yhteistyössä Lapin ammattikorkeakoulun kanssa. Hanketta rahoitti Lapin ELY-keskus Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020.

Satosankarit 4H

Satosankarit työllisti lähes 500 nuorta

4H-järjestön Satosankarit on metsämarjojen ostoon ja välitykseen sekä nuorten työllistämiseen liittyvää toimintaa, joka käynnistyi 49 marja-asemalla kesällä 2020. Eri puolella Suomea 4H-yhdistysten ylläpitämällä marja-asemilla ostettiin ja välitettiin kotimaista mustikkaa ja puolukkaa.

Suomen 4H-liitto lähti lisäämään marja-asemien verkostoa ja edistämään poikkeustilanteen aikana marjateollisuuden raaka-aineen saantia kotimaisin voimin. 4H-järjestöllä on vuosien kokemus puolukan vastaanotosta. Mustikan keruu ja välitys oli uusi avaus.

Ensimmäistä kertaa mustikkaa osti 24 yhdistystä ja marja-asemia oli yhteensä 25. Puolukkaa osti puolestaan 45 yhdistystä ja marja-asemia oli yhteensä 49. Mustikkaa ostettiin heinä-elokuussa ja puolukkaa elo-syyskuussa. Marja-asemia oli Lapissa, Pohjois-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Pirkanmaalla, Päijät-Hämeessä sekä Pohjois-Karjalassa.

4H-järjestön yhteinen tavoite oli nimenomaan nuorten työllistäminen marja-asemille ja marjankeruuseen. Paikalli-

set 4H-yhdistykset toimivat marja-asemilla työskentelevien nuorten työnantajina. Yhdistykset palkkasivat työsuhteeseen yhteensä 84 iältään 16–29-vuotiasta nuorta. Heillä oli työtehtäviä marja-asemilla ja nuoret järjestivät myös marjaretkiä ja keruurinkejä.

Keruurinkien perustaminen oli erityisen tärkeää, koska luonnonmarjojen keruu ansiotulona ei ole välttämättä kovin tuttua suomalaisille nuorille ja heidän perheilleen. Satosankarit-marja-asemille keräsi ja toi myyntiin mustikkaa tai puolukkaa 407 nuorta, iältään 13–29-vuotiaita. Yhteensä Satosankarit-toiminnassa työllistyi tai sai ansiotuloja 491 nuorta.

Yhdistykset järjestivät mustikkakauden aikana 47 marjaretkeä, joihin osallistui 537 henkilöä. Puolukkakauden aikana järjestettiin puolestaan 81 marjaretkeä, joihin osallistui 1 060 henkilöä. Yhteensä Satosankarit-marjaretkiä järjestettiin 128 ja niihin osallistui yhteensä 1 597 henkilöä. Paikallisilla marjaretkillä lähimetsiin annettiin perehdytystä uusille metsämarjojen kerääjille.

Suomen 4H-liitto sai vuosille 2020–2021 eduskunnan lisämäärärahan, joka kohdennettiin seuraaviin toimenpidekokonaisuuksiin: marjojen keruutoimintaan suunnattu viestintäkampanja nuorille, luonnonmarjojen keruu- ja välitystoiminnan organisointi sekä nuorten työllistäminen. Satosankarit-toiminta jatkuu kesällä 2021.

Iloa luonnontuoteoppaista

Suomen 4H-liiton koordinoimissa Töitä luonnosta ja Ruokaa luonnosta -hankkeissa on tuotettu kaksi nuorille suunnattua opasta. Oppaat sukeltavat luonnontuotteiden maailmaan helposti lähestyttävällä tavalla tarjoten monipuolisesti tietoa yleisimmistä luonnontuotteista sekä niiden käytöstä.

Luonnontuoteopas innostaa ja opastaa luonnontuotteiden, kuten villiyrtilien, sienten ja marjojen maailmaan. Käytännön vinkkien lisäksi opas esittelee yleisimpiä villiyrtiliä ja muita luonnontuotteita sekä niihin liittyviä reseptejä.

Lisäänsioita luonnontuotteista sisältää perustiedot yleisimpien luonnontuotteiden käsittelystä, tuotteistamisesta ja myynnistä sekä vinkkejä 4H-yrittäjyyteen luonnontuotealalla. Oppaasta saa hyödyllisiä reseptejä kotikeittiöön, mutta myös kosmetiikkaan, kuten ohjeet itsetehtyyn jalkakuorintaan ja käsivoiteeseen.

Luonnontuoteala ja erityisesti villiyrtilit ovat nousseet suureen suosioon harrastuksena ja liiketoiminnassa. Töitä luonnosta -yhteistyöhankkeen tavoitteena oli luonnontuotealan liiketoiminnan edellytysten kehittäminen Kaakkois-Suomessa ja osatoteuttajana oli Suomen Metsäkeskus. Ruokaa luonnosta -hankkeen tavoitteena oli kasvattaa tietoisuutta villiruokasta ja kehittää villiruokaverkostoa Uudellamaalla Laurea ammattikorkeakoulun kanssa.

Hankkeet ovat osa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa 2014–2020 ja niitä rahoittaa Kaakkois-Suomen ja Uudenmaan ELY-keskus.

4H-säätiö tukee nuorisotyötä

4H-säätiön tarkoituksena on suomalaisen 4H-toiminnan tukeminen, kehittäminen ja edistäminen. Säätiö avustaa, edistää ja myöntää stipendejä ansioituneille nuorille, vapaaehtoisille ja toimihenkilöille. Se tukee kansainvälistä nuorisovaihtoa ja myöntää apurahoja 4H-nuorisotyön edistämiseen. Säätiön toiminta perustuu elinkeinoelämän ja sidosryhmien tukeen sekä oman sijoitustoiminnan tuottoihin.

Vuonna 2020 säätiö jakoi 11 valtakunnallista sekä 36 alueellista ja maakunnallista 4H-stipendiä. Valtakunnallisia stipendejä ovat muun muassa Eeno Pusan 4H-stipendi, jonka sai tervolalainen Jonna Kokkonen, sekä Vuoden 4H-luottamushenkilö -stipendi ja Vuoden 4H-vapaaehtoisohjaaja -stipendi, jotka menivät Jan-Erik Ekbonille (Meri-Vakan 4H-yhdistys) ja Mervi Lahdenperälle (Noormarkun 4H-yhdistys). Lisäksi säätiö palkitsee Vuoden 4H-toimihenkilön, joka oli vuonna 2020 Tuire Matilainen Kälviän 4H-yhdistyksestä.

Valtakunnallinen stipendienjakotilaisuus siirtyi koronaepidemian vuoksi vuoteen 2022. Säätiö jakoi stipendejä ja avustuksia yhteensä 170 485 euroa.

4H-säätiö palkitsee myös vuosittain Vuoden 4H-yrityskilpailun voittajat sekä Vuoden 4H-kerhokilpailun voittajat.

Vuoden 4H-yrittäjät valittiin kymmenettä kertaa

Vuosittain järjestettävän 4H-yrityskilpailun finaaliin valittiin yhteensä 12 yritystä kahteen eri sarjaan. Vuoden 4H-yritys -kilpailun vuonna 2020 voittivat keppihevosta valmistava RoseMix Marttilasta ja siikajokinen Martikkalan kotieläinpiha. Kaikkiaan kilpailuun osallistui 237 4H-yritystä.

Roosa Korpiahon keppihevosta valmistava 4H-yritys RoseMix valittiin 18-28-vuotiaiden sarjan voittajaksi. Eero Sallisen Martikkalan kotieläinpiha voitti 13-17-vuotiaiden sarjan.

Nuorempien sarjan toiselle sijalle nousi Miina Loimalahden ja Saana Savosen 4H-yritys SalaMaa, joka tarjoaa ulkona järjestettäviä seikkailuelämyksiä lapsille. Kolmannelle sijalle ylsi 4H-yrittäjä Santeri Varkila, joka vuokraa SasuMotors-yrityksensä kautta itserakentamaansa paljua.

Täysi-ikäisten sarjan kakkoseksi nousi koirahierontapalveluita tarjoava Solmussa, jonka takana toimii 4H-yrittäjä Sallamaria Saarimäki. Kolmas sija jaettiin kahden tasaväkisen 4H-yrityksen kesken. Kolmannelle sijalle nousivat tarroja valmistava Jutta Keronen yrityksellään Luovataika sekä Aleksi Ilmonen metsäpalveluita tarjoavalla 4H-yrityksellään Metsäpolku.

Vuoden 4H-yritys -kilpailussa arvioitiin yritysten toimintaa kokonaisvaltaisesti. Huomiota kiinnitettiin innovatiivisuuteen, ekologisuuteen, liiketoimintasuunnitelman toimivuuteen, hinnoitteluun sekä asenteeseen.

Kilpailun tuomareina toimivat Suomen 4H-liiton hallituksen puheenjohtaja Eero Suutari, Nordean yhteiskuntavastuujohdaja Anna Kosonen, YY-säätiön hallituksen jäsen Mika Aho, Suomen Yrittäjien puheenjohtaja Petri Salminen, Vuoden 4H-yrityskilpailun 2019 voittanut 4H-yrittäjä Venla Siltovuori sekä Suomen 4H-liiton toimitusjohtaja Tomi Alakoski.

Palkinnot myönsi 4H-säätiö Jenny ja Antti Wihurin rahaston tuella.

Vuoden 4H-kerho tulee Pielavedeltä

Vuoden 4H-kerhokilpailuun hakemuksia saapui kaiken kaikkiaan 244. Vaikuttajanuoret valitsivat 10 finalistia, joista kärkikolmikron puolestaan valitsi 4H-säätiö. Yleisö äänesti oman suosikkinsa Facebookin kautta.

Finaaliin ylsivät Tervolan 4H-yhdistyksen 4H-maatilakerho, Kälviän 4H-yhdistyksen Isät ja pojat -kerho, Konneveden 4H-yhdistyksen K13 miitinki, Kuopion 4H-yhdistyksen Karttulan monitoimikerho, Hankasalmen 4H-yhdistyksen Eräkerho, Pielaveden 4H-yhdistyksen Pielavesi TV, Valkeakosken 4H-yhdistyksen Tarttilan 4H-kerho metsäsalapoliisit, Pyhäjoen 4H-yhdistyksen Yppärin metsäsalapoliisit, Savonlinnan 4H-yhdistyksen Hepokatin maatilakerho ja Kalajoen 4H-yhdistyksen Mehtäkylän 4H-kerho Pienet.

4H-säätiö valitsi Pielaveden 4H-yhdistyksen Pielavesi TV:n voittajaksi. Toiselle sijalle sijoittui Kälviän yhdistys Isät ja pojat. Jaetulle kolmannelle sijalle ylsivät Tervolan 4H-yhdistyksen 4H-maatilakerho sekä Hankasalmen 4H-yhdistyksen Eräkerho. Yleisöäänestyksen voitti Savonlinnan 4H-yhdistyksen Hepokatin maatilakerho.

Arviointikriteereitä olivat muun muassa kerhon kokoontumiset, osallistujamäärät, TOP-tehtäväpankin hyödyntäminen, uusien taitojen oppiminen sekä kerhon viestintä ja yhteistyö eri tahojen kanssa.

Kilpailun tavoitteena on antaa uusia virikkeitä ja muistuttaa toiminnallisella tavalla ohjaajia ja kerholaisia vuosittain asioista, jotka kerhotoiminnassa ovat tärkeitä.

4H-säätiön hallintoneuvosto 2018–2020

Puheenjohtaja:

kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio

Varapuheenjohtaja:

toimitusjohtaja Tero Hemmilä

Muut jäsenet:

maakuntajohtaja Anna-Mari Ahonen

liiketoimintajohtaja Merja Haverinen

strategiajohtaja Leila Kaleva

MMT Panu Kallio

toimitusjohtaja Sami Karhu

viestintäjohtaja Terhi Koipijärvi

johtaja Merja Leino

professori Päivi Palojo

toimitusjohtaja Leeni Peltonen

vastuullisuusjohtaja Lea Rankinen

varatoimitusjohtaja Timo Reina

tekninen johtaja Jorma Vaara

Hallitus 2018–2020

Puheenjohtaja:

hallituksen puheenjohtaja Ilkka Mäkelä

Varapuheenjohtaja:

yhteiskuntatieteiden maisteri Markku Haapasalmi

Muut jäsenet:

johtaja Ritva-Liisa Nisula

kansanedustaja Ilmari Nurminen

toimitusjohtaja, säätiön asiamies Tomi Alakoski

Taimiteon toisena toimintavuotena kesällä 2020 reilut 200 nuorta työllistyi yli 180 000 puun taimen istutuksissa ympäri Suomea.

4H:n teemakerhoihin osallistui vuonna 2020 lähes 5 500 lasta ympäri Suomea. Yksi uusista kerhoista on luontokasvatukseen keskittyvä Metsäsalapoliisit.

Ryhmätoiminta on 4H-järjestön määriltään laajinta nuorisotyötä. 4H-kerhoihin osallistui vuonna 2020 lähes 40 000 lasta, leireille yli 10 000 lasta.

4H-toimintaan osallistui vuonna 2020 lähes 120 000 lasta ja nuorta. Suosituimpia toimintamuotojamme ovat kerhot, leirit, kouluyhteistyö, harrastekurssit ja työelämäkoulutukset sekä nuorten työllistäminen ja yrittäjyys.

5 000 nuorta sai töitä 4H-järjestön kautta vuonna 2020. Lisäksi 4H-yrittäjinä itsensä työllisti yli 1 600 nuorta.

Kesällä 2020 lanseerattu 4H:n Satosankarit on metsämarjojen osto- ja välitystoimintaa. Satosankareiden kautta työllistyi lähes 500 nuorta.

Tuloslaskelma ja toiminnan tuotot

	Tuloslaskelma 2020		Tuloslaskelma 2019	
VARSINAINEN TOIMINTA				
Nuorisotyö				
Tuotot ja avustukset		163 050		129 505
Henkilöstökulut	1194 296		1 077 135	
Muut kulut	833 430	-2 027 726	704 078	-1 781 213
Kulujäämä		-1 864 676		-1 651 709
Hankkeet				
Hankeavustukset		985 186		1182 857
Henkilöstökulut	433 740		563 901	
Muut hankekulut	583 084	-1 016 825	701108	-1 265 009
Kulu-/tuottojäämä		-31 638		-82 152
Taloushallinnon palvelut				
Taloushallinnon palveluiden tuotot		456 938		492 221
Henkilöstökulut	385 603		398 116	
Muut kulut	141 625	-527 228	152 495	-550 611
Kulujäämä		-70 290		-58 390
Välitystoiminta				
Tuotot		71 376		79 250
Henkilöstökulut	660		1 384	
Kulut	60 473	-61 133	66 076	-67 460
Tuottojäämä		10 243		11 790
Varsinaisen toiminnan kulujäämä		-1 956 361		-1 780 461
VARAINHANKINTA				
Tuotot		1163 059		845 017
Henkilöstökulut	48 351		43 868	
Kulut	863 426	-911 777	692 638	-736 506
Tuottojäämä		251 282		108 511
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Tuotot		192 439		205 444
Kulut		-22 148		-122 767
Tuottojäämä		170 292		82 677
ELINKEINOTOIMINTA				
Tuotot		431 006		158 888
Henkilöstökulut	7 032		1 938	
Kulut	411 461	-418 493	153 538	-155 476
Tuottojäämä		12 513		3 413
YLEISAVUSTUKSET				
Valtionavustus 4H-toimintaan	3 795 000		3 655 000	
./ Valtionavustus 4H-yhdistyksille	-2 007 514		-1 933 000	
Valtion lisämääräraha 4H-toimintaan	107 362	1 894 848	0	1 722 000
TILIKAUDEN TULOS		372 573		136 140
Tilikauden ylijäämä		372 573		136 140
TASEEN LOPPUSUMMA EUR		4 044 040		3 475 355

Suomen 4H-liiton taloudellinen vuosi 2020

Vuonna 2020 Suomen 4H-liiton kokonaistulorahoitus oli 7,4 milj. euroa.

Kasvua edelliseen vuoteen oli 9 %.

Maa- ja metsätalousministeriö rahoitti 4H-toimintaa 3,8 milj. euron yleisavustuksella. Järjestön valtionavustus jaettiin Suomen 4H-liitosta suoraan 4H-yhdistyksille sovitujen toiminnallisten tulosten perusteella. Ministeriön myöntämä perusrahoitus mahdollistaa osaltaan 4H-toiminnan kunnissa. Järjestön valtionavustus yhdessä laajan omatoimisen varainhankinnan ja palveluiden tuottamisen kanssa tuo kuntiin merkittäviä verotuloja. Lisäksi MMM myönsi erityisavustuksen Satosankarit-toimintaan, jota käytettiin 107 teur.

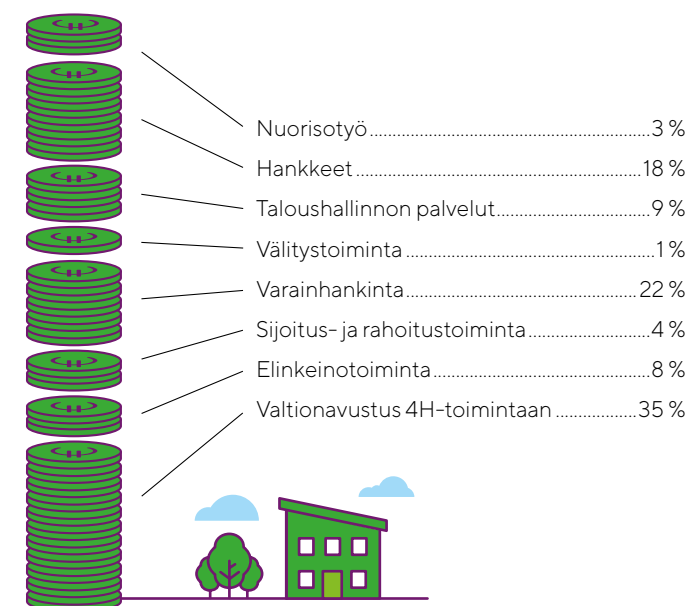
Vuonna 2020 4H-liitolla oli useita hankkeita, joista hankerahoitusta saatiin 985 tuhatta euroa. Hankerahoituksen avulla järjestettiin ja kehitettiin toimintaa, sekä käynnistettiin uusia toimintamuotoja.

Varainhankinnassa vuonna 2020 liitto hoiti keskitetysti jäsenmaksuhallinnon. Lisäksi merkittävä varainhankinnan tulo saatiin Taimiteko-toimintamallista. Varainhankinnan tuotot olivat 1,16 milj. euroa, joista jäsenmaksutuottoa oli 624 tuhatta euroa, Taimiteko-tuottoa oli 341 tuhatta euroa ja loput 198 tuhatta euroa Reilu Teko -lannoitesäkkikeräyksen tuottoa. Elinkeinotoiminnan tuotot olivat 431 tuhatta euroa. Tämä koostui marjanvälitystoiminnasta Kiantama Oy:n kanssa. Vuosi 2020 oli erinomainen marjavuosi.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnassa Suomen 4H-liiton sijoitussalkun kirjanpidollinen tuotto oli 66 tuhatta euroa. Suomen 4H-liitolle maksettiin myös osinkoja yhteensä 52 tuhatta euroa.

Suomen 4H-liiton talouden tasapainon ylläpitäminen vaatii vuosittain mitattavaa hanketoimintaa sekä omatoimista varainhankintaa ja sen kehittämistä.

Suomen 4H-liiton tulorahoitus 2020

Valtuuskunta 2019–2022

Puheenjohtaja:

agrologi Lasse Hautala, Kauhajoki

Varapuheenjohtaja:

kansanedustaja Anneli Kiljunen, Lappeenranta

Muut jäsenet:

kansanedustaja Johanna Ojala-Niemelä, Rovaniemi

kansanedustaja Katri Kulmuni, Tornio

kansanedustaja Antti Rantakangas, Haapavesi (marraskuu 2019 asti)

johdon assistentti Sanna Liimatainen, Konnevesi

prosessinhoitaja Ville Toivanen, Joensuu

kansanedustaja Arto Pirttilahti, Mänttä-Vilppula

maatalousyrittäjä Harri Mäenpää, Nakkila

yhteiskuntatieteiden ylioppilas Kimi Uosukainen, Lahti

pääsihteeri Christell Åström, Sipoo

kansanedustaja Raimo Piirainen, Kajaani

kansanedustaja Petri Honkonen, Saarijärvi

kansanedustaja Antti Kurvinen, Kauhava

kansanedustaja Markku Eestilä, Iisalmi

kansanedustaja Mari Holopainen, Helsinki

kansanedustaja Antti Kaikkonen, Tuusula

(erosi ministeritehtävän vuoksi 2019)

kansanedustaja Matias Marttinen, Rauma

kasv. tiet. maisteri Kari Loponen, Maaninka

kansanedustaja Merja Kyllönen, Suomussalmi

kansanedustaja Jari Leppä, Pertunmaa

(erosi ministeritehtävän vuoksi 2019)

erityisasiantuntija Taina Väre, Helsinki

toimitusjohtaja Harri Mäki vuokko, Kirkkonummi

Hallitus 2019 – 2022

Puheenjohtaja:

yrittäjä Eero Suutari

Varapuheenjohtaja:

kansanedustaja Suna Kymäläinen

Muut jäsenet:

metsäjohtaja Juha Hakkarainen

rehtori/toimitusjohtaja Jukka Määttä

johtaja Ritva-Liisa Nisula

asianajaja Kimmo Suominen

prosessinhoitaja Ville Toivanen

4H on olemassa lapsia ja nuoria varten. Teemme työtä, jotta jokainen suomalainen lapsi tai nuori löytää omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa, saa onnistumisen kokemuksia ja mahdollisuuden kasvaa täyteen potentiaaliinsa: kestävään elämäntapaan, aktiiviseen työhön ja yrittäjyyteen.

Jokainen lapsi ja nuori on arvokas.

Suomen 4H-liitto

Karjalankatu 2 A, 00520 Helsinki

[facebook.com/
4HSuomi](https://facebook.com/4HSuomi)

[twitter.com/
4HSuomi](https://twitter.com/4HSuomi)

[instagram.com/
4hsuomi](https://instagram.com/4hsuomi)

[youtube.com/
user/4HSuomi](https://youtube.com/user/4HSuomi)